

Quick scan ecologie

Paardenkamp te Soest

20 februari 2022

Samenvatting

Voor de planlocatie Paardenkamp te Soest worden ruimtelijke ontwikkelingen voorbereid.

De aanwezigheid van vleermuizen in pand 20b kan op voorhand niet worden uitgesloten.

Gezien de sloop wordt aanvullend onderzoek naar vleermuizen geadviseerd.

Een berekening van de stikstofdepositie wordt geadviseerd.

Er wordt geadviseerd te werken buiten de broedperiode.

Inhoud

2 - Inleiding

3 - Beschrijving gebied

4 - Waarnemingen

8 - Analyse

10- Advies & Bronnen

Colofon

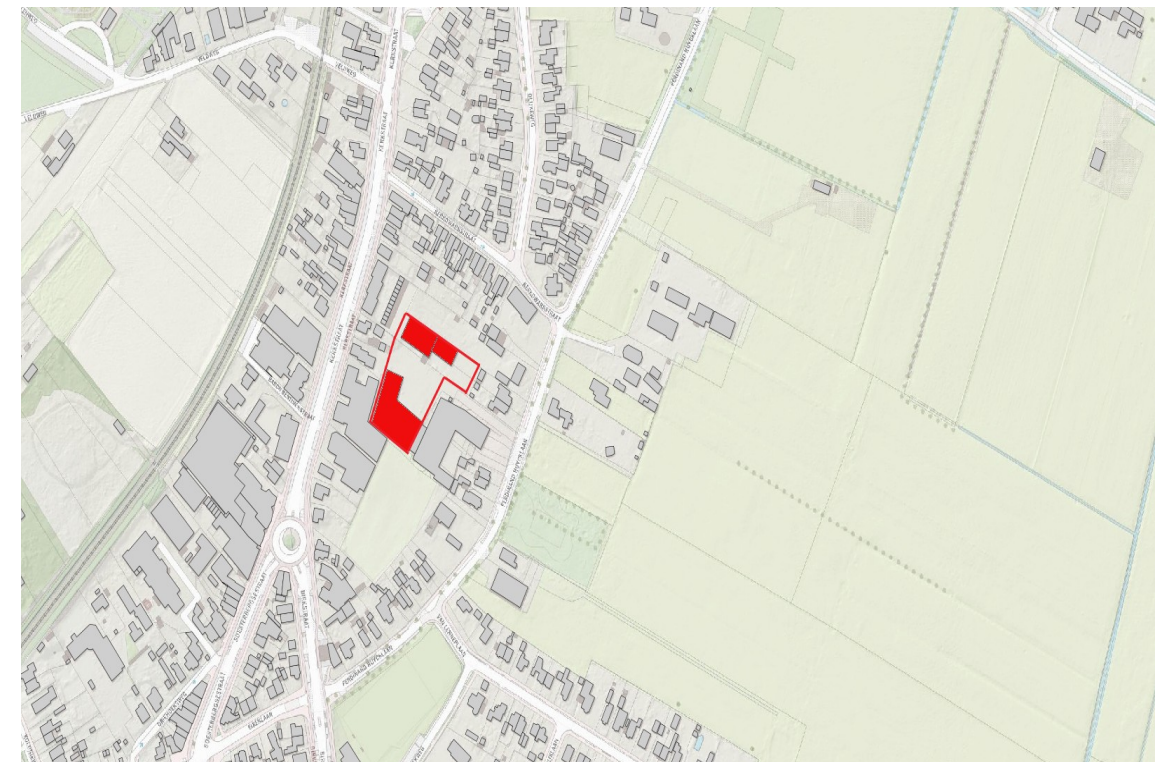
Opdrachtgever	RV&O
Projectnummer	21.115
Datum	20 februari 2022
Auteur	N.M. Andriessen
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	definitief

*Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl*

Inleiding

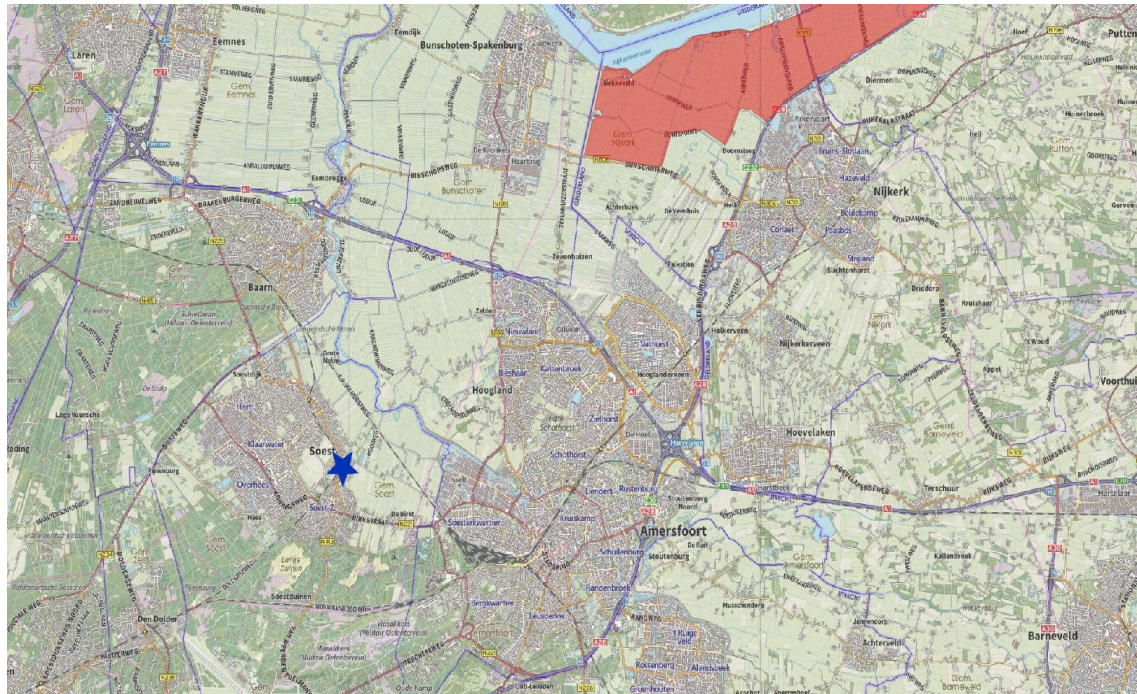
Voor de projectlocatie Paardenkamp te Soest worden ruimtelijke ontwikkelingen voorbereid. De bedrijfsgebouwen worden gesloopt om ruimte te creëren voor de bouw van appartementen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 2 februari 2022 door een ecoloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

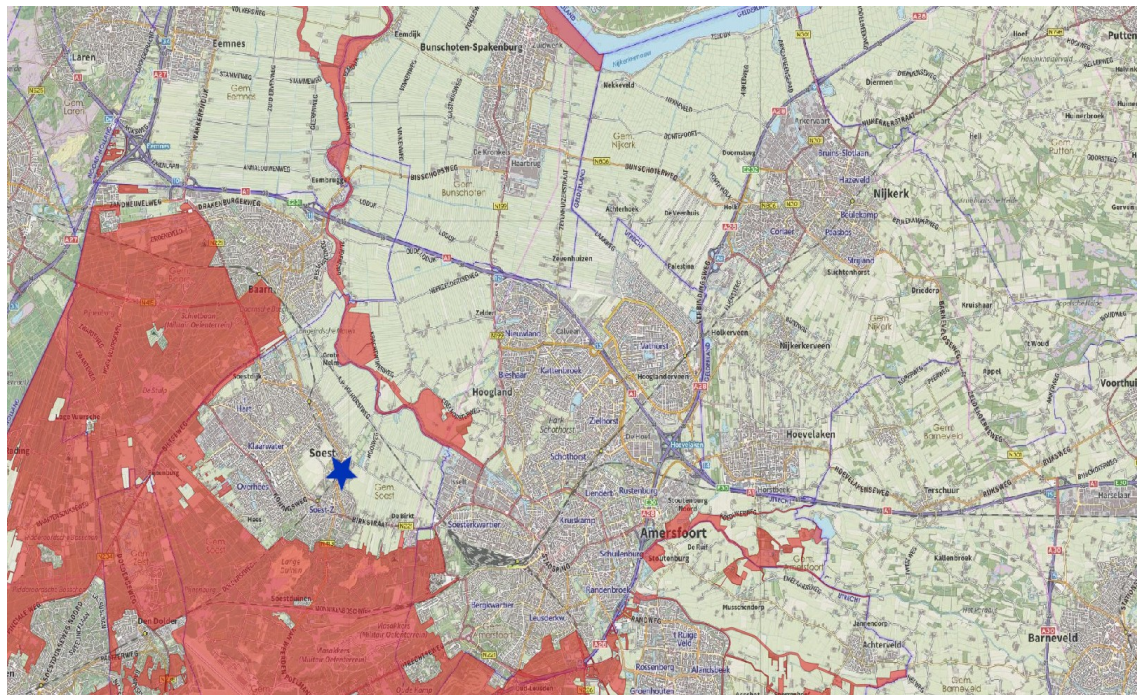

Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland ten opzichte van de planlocatie

De planlocatie betreft bedrijfspanden aan de Ferdinand Huycklaan 20a, 20b en 20c aan de rand van de bebouwde kom van de plaats en gemeente Soest in de provincie Utrecht. Het perceel wordt omringd door overige bedrijfspanden en woningen. De beschermde Natura 2000-gebieden liggen op grote afstand. Op ruim 9 km ligt het gebied 'Arkemheen'. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op ruim 1,3 km afstand.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats, planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 2 februari 2022 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 2 februari 2022 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. In de gemeente Soest worden veel meldingen gedaan van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), echter bevinden deze zich alle ver van de planlocatie vandaan. Dit geldt ook voor de meldingen van de ringslang (*Natrix natrix*) en uilen. Tientallen waarnemingen van de huismus (*Passer domesticus*) zijn gedaan, waarvan de melding ten hoogte van de Ferdinand Huycklaan nr. 28 het dichtst bij de planlocatie ligt. Voor de buizerd (*Buteo buteo*) ligt deze melding bij de Ferdinand Huycklaan nr. 22. De dichtstbijzijnde melding van een gierzwaluw (*Apus apus*) is gedaan bij de Van Lenneplan nr. 2. Er zijn geen waarnemingen van overige strikt beschermde soorten bekend binnen en in de directe omgeving van de planlocatie.

Vegetatie en planten

Voor de schutting van nr. 20 staat binnen de planlocatie enkele algemene tuinplanten. Bij de entree van het perceel staan zomereiken (*Quercus robur*) met daaromheen tuinplanten. Ten noorden van het gebouw van 20b en 20c staan eiken dicht op de panden, deze bevinden zich buiten de planlocatie in de tuin van nr. 20. Ten noordwesten van pand 20c staan binnen de planlocatie ook eiken, waarvan één is begroeid met klimop (*Hedera helix*). De rest van de locatie is betegeld, met hier en daar wat tredvegetatie. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde soorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de locatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaardere beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend – alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Pand 20a beschikt niet over openingen die vleermuizen kunnen gebruiken om zich te vestigen binnen het pand. Het lijkt of er openingen zitten bij de regenpijpen, maar door deze gaten te inspecteren bleek deze allen opgevuld te zijn met purschuim.

Pand 20b beschikt over stootvoegen. Aan de kopgevel hebben de meeste een raster in de stootvoegen zitten om de openingen te dichten. Echter zijn er ongeveer drie stootvoegen waar deze rasters ontbreken. Ook aan de twee zijgevels zitten stootvoegen die open zijn. Vooral de stootvoegen aan de kant van de tuin van nr. 20 zijn geschikt voor vleermuizen om in te vliegen om zich te vestigen in het pand.

Pand 20c beschikt ook niet over geschikte openingen voor vleermuizen om zich te vestigen binnen het pand.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

De locatie ligt aan de rand van de bebouwde kom van Soest. De kans op een jachtgebied in de directe omgeving is niet aanwezig. Potentiële vliegroutes zijn niet aanwezig. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet noodzakelijk gezien de plannen op locatie.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel (*Eurinaeus europaeus*), spitsmuizen en muizen. De kans op aanwezigheid van de marters is niet aanwezig. Dit door het ontbreken van geschikt habitat binnen de planlocaties.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. In alle drie de panden zijn geen geschikte openingen waargenomen voor de huismus of de gierzwaluw om zich op te houden binnen de panden. Er zijn geen nesten van roofvogels aangetroffen tijdens het onderzoek.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Er is mogelijkheid voor vogels om te nestelen in de eiken en struiken binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook de platte daken van de panden bieden mogelijkheid voor algemene broedvogels om te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Herpetofauna en vissen

Er is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden organismen bin-

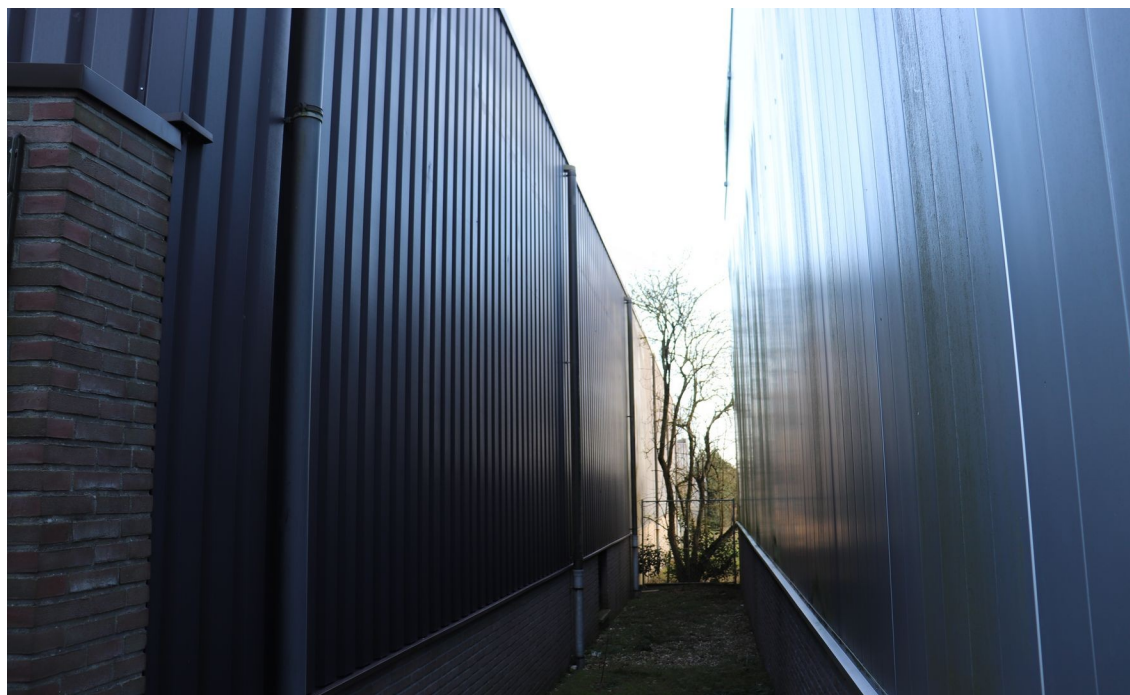
nen de planlocatie of in de directe omgeving. De aanwezigheid van watergebonden organismen binnen de planlocatie is uit te sluiten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. Tijdens het oriënterend onderzoek is ook gekeken naar sporen van de das, deze zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode Lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 2 februari 2022 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen niet kan worden uitgesloten in pand 20b.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen en struiken binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook de platte daken van de panden bieden mogelijkheid voor algemene broedvogels om te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen en struiken binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op de platte daken van de panden is het mogelijk voor een aantal algemene soorten om zich te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

In de nieuwe Omgevingswet zijn enkele wijzigingen opgenomen die zijn weerslag hebben op het ecologisch onderzoek. De belangrijkste wijziging is de doorlooptijd c.q. houdbaarheid van een rapport dat is gesteld op 2 jaar voor alle onderzoeken. Verder is de zorgplicht aangescherpt. Het zal zich nog moeten uitkristalliseren, maar het lijkt er op dat ook algemene soorten geïnventariseerd moeten worden (het simpel vaststellen dat ze niet zijn uit te sluiten is niet genoeg). Niet duidelijk is hoe intensief dat onderzoek moet zijn. Vooralsnog zullen we in een aanvullend onderzoek ook nadrukkelijk deze soorten benoemen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op ruim 9 km afstand van de planlocatie. De plannen betreffen de sloop van de gebouwen en nieuwbouw van appartementen. De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig gezien de aard van de werkzaamheden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voorplan, wordt geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor het perceel Paardenkamp te Soest wordt de sloop van bedrijfspanden en de bouw van appartementen voorbereid. Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 2 februari 2022 beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade kunnen ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

De aanwezigheid van vleermuizen in pand 20b kan op voorhand niet worden uitgesloten. Aangezien het pand wordt gesloopt wordt een aanvullend onderzoek naar vleermuizen geadviseerd. Mocht uit het aanvullend onderzoek naar voren komen dat de soort aanwezig is binnen de planlocatie is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Er dient rekening te worden gehouden met algemeen broedende vogels in de eiken en struiken en op de platte daken. Er wordt geadviseerd te werken buiten het broedseizoen.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie is wordt geadviseerd de aard van de werkzaamheden. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn uit te sluiten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- waarneming.nl